

Svenska Brottningsförbundet

Swedish Wrestling Federation

Fédération Suédoise de Lutte

Hej alla brottningsintresserade.

Jag var nere i träningslokalen idag, där Ronny Persson körde en tränarutbildning för ett antal tränare, och aktiva.

Där träffade jag bl.a. en kille från IK Sparta som heter Ulf Hansson. Han är väldigt intresserad av statistik och håller på med ett gediget arbete inom detta. Alla andra som är historik intresserade kan maila mig så vidarebefordrar jag mailen till Uffe. Det hade varit kul om man kunde bilda en liten grupp som hjälper SBF i historik biten. Det finns luckor även om Thure Pettersson varit/är duktig på att bevara mycket.

Bl.a. hade Ulf en kul bok som var skriven av Einar Rådborg. En legendarisk ledare inom idrottsrörelsen, varav en stor del inom brottning. Jag hade väldigt lite tid på mig att scanna in boken, så det blev inte så jättebra. Hoppas att ni har överseende med det. Men jag tycker det är kul med historik inom brottningen, och är det fler som tycker det så läs vidare och kolla gärna mitt ihop scannade hopkok

Biografi Av Einar Rådborg.

Rådborg tillhörde den stora grupp av sv officerare som utanför militärtjänsten vigde sitt liv åt den organiserade tävlingsidrotten. Han avbröt emellertid sin aktiva officersbana i slutet av den militära nedrustningens 1920-tal för att övergå till egen affärsrörelse. Sin yrkesverksamma tid avslutade han som långvarig, heltidsanställd tjänsteman inom idrottsrörelsen.

En första djupare kontakt med tävlingsidrotten fick Rådborg under sina ungdomsår på Gotland. Påfallande var allround förmågan, hans engagemang som aktiv utövare av en rad skilda idrottsgrenar. Rådborg hemförde ett 25-tal distriktsmästerskap, huvudsakligen i friidrott - tidens jämte fotboll ledande gren. Allsidigheten bekräftades genom goda resultat i tiokamp. Dessutom var Rådborg en skicklig fäktare med deltagande i OS i Amsterdam 1920 som en yttre höjdpunkt. Han nådde även framskjutna placeringar inom den militära idrotten, exempelvis i den officersdominerade moderna femkampen. För framtiden mest avgörande var Rådborg:s engagemang som aktiv tävlingsbrottare, en överraskande preferens. Kombinationen officer-brottare hörde inte till vanligheten men Rådborg blev tidigt och permanent gripen av denna klassiska kampidrott. Han förvärvade betydande personlig färdighet, knöt kontakter och framstod alltmer som en efterlängtd ledargestalt inom en gren i behov av både social legitimation och organisatorisk förmåga.

Sin lysande bana som "brottargeneralen" påbörjade Rådborg i större skala genom att bli ordförande i Svenska atletikförbundet 1918. Då detta förbund, ett av de många specialförbunden inom Riksidrottsförbundet, två år senare delades i ett förbund för tyngdlyftning och ett för brottning, kunde Rådborg koncentrera sig på den senare grenen. Hans ledarskap vidgades snabbt till det internationella planet. Redan 1921 blev han ordförande, och senare vice ordförande, i det Internationella brottningsförbundet och han framstår som mellankrigstidens kanske mest inflytelserika sv brottningsledare även internationellt.

I första hand besjälades Råberg av en strävan att föra fram sv tävlingsbrottnings till den ledande positionen. Detta innebar att den finska hegemonin måste brytas. I mitten av 1920-talet kopplades det vinnande greppet. Ett viktigt inslag blev förvärvet av Robert Oksa som tränare. Denne hade tidigare med ypperliga resultat verkat i hemlandet Finland men knöts nu (1925) för lång tid framåt till det sv brottningsförbundet. Råberg, Oksa och den framstående administratören och brottningskännaren Gustaf Frohm utgjorde snart en ledartrojka av oöverträffad styrka.

Utöver valet av goda medarbetare drev Råberg fram en intensifiering av tävlingsidrottens självklara kärnpunkt, förberedelsearbetet. Programmatiskt betonade han vikten av kontinuerlig, hård, rationell träning. Detta förutsatte en - så långt tidens amatörbestämmelser medgav - helhjärtad, långsiktig satsning från de aktivas sida. Omedelbart efter avslutat OS eller annat storevenemang påbörjades planläggningen för nästa. Vunna erfarenheter sammanfattades och distribuerades till alla berörda. För att vinna rutin uppsöktes hård, internationell konkurrens. Råberg kom att personifiera den moderna tävlingsidrottens alltmer totala hårdräning. Därtill kunde han, trots en ofta bister framtoning, mentalt inspirera sina adepter till stordåd. Han ville ha "män med sund livsföring, män som brinna, som kunna ge allt" (Sv idrott 1939, nr 15).

Framgångarna infann sig i accelererande takt, främst avläst vid OS. 1920-36 erövrade de sv brottarna 33 medaljer, varav 17 guld. Både 1932 och 1936 blev Sverige bästa nation, vilket accentuerar 1930-talet som den sv brottningsens främsta decennium. Den höga standarden underströks vid övrigt internationellt utbyte, exempelvis europamästerskap och landskamper. Den personifierades av en rad ryktbara storbrottare som Axel Cadier, Ivar Johansson, Johan Richtoff, Rudolf Svensson och Carl Westergren.

De spektakulära internationella framgångarna motsvarades av inre expansion. Antalet brottningsföreningar ökade under Råberg:s tid: 39 (1919), 75 (1927), 349 (1939). På inhemska arenor förnyades tävlingsverksamheten främst genom serietävlingar och de mycket populära fyrstadsmatcherna, de senare med start 1927 i den i Sverige dominerande grekisk-romerska stilen (till skillnad från fristilen). Den skriftliga propagandan och instruktionsverksamheten utökades; R bidrog bl a med skriften Pojkarnas brottningslek (1937) och med allmänna presentationer i diverse idrottsliga samlingsverk.

Den främst av Råberg under mellankrigstiden iscensatta brottningsoffensiven medförde att denna gren vann anseende i vidare kretsar än tidigare. På bredden kunde brottningen visserligen inte konkurrera med ledande grenar som fotboll, friidrott och skidor. Men i en hårdnande internationell konkurrens framstod grenen som något av ett sv flaggskepp och associerades gärna i den nationalistiska retoriken -även av Råberg själv - med forntida sv vikingakraft.

Råberg valdes tidigt in i Riksidrottsförbundets manstarka överstyrelse, därefter i det mäktiga förvaltningsutskottet. Under större delen av 1930-talet var han dessutom överstyrelsens sekreterare. Därigenom fick han bred erfarenhet av den idrottsverksamhet som leddes av Riksidrottsförbundet. Så långt kan man tala om en normal karriär i den högsta idrottsledningens centrum. Specifikt är att R 1939 anställdes som förbundets första VD. Bakgrunden till detta var att den ökade administrativa arbetsbörda som idrottsrörelsens tillväxt medförde inte längre kunde hanteras av förtroendevalda med hjälp av ett svagt utvecklat kansli. Med R fick man en administrativ toppkraft med stark förankring i idrottslivet. Därmed kom han att symbolisera ett led i idrottsrörelsens - och folkrörelse-Sveriges - byråkratisering.

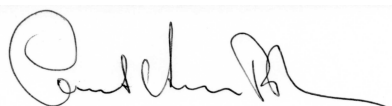
Anställningen som professionell idrottsadministratör komplicerade Råberg:s ställning som

förtroendevald ledare. Enligt tidens amatöristiska synsätt, som även omfattade ledarskapet, kunde man i Råberg:s situation inte behålla posterna som förtroendevald. I kompromissens tecken adjungerades han till Riksidrottsförbundets överstyrelse och förvaltningsutskott men lämnade - kanske också av andra skäl - ledningen av sv brottning. Råberg behöll dock sin plats som viktig kugge i Sveriges olympiska kommitté. Sin olympiska höjdpunkt upplevde han som överledare för den sv truppen vid både vinter- och sommarspelen 1948, då Sverige - delvis tack vare en krigshärjad omvärlds försämrade konkurrensförmåga - nådde stora framgångar.

I det vardagliga idrottsarbetet hemmavid infriade Råberg högt ställda förväntningar som verkställande kraft. En personlig prägel satte han bl a på arbetet med att inrätta och utveckla Riksidrottsförbundets idrottsinstitut på Bosön, ett viktigt centrum för ledarutbildning, träning och idéutveckling. Likaså vurmade han för förbundets idrottsmärken, som introducerades i början av seklet som bevis på allsidig fysisk förmåga hos befolkningen.

Råberg:s namn är förknippat med sv idrottshistoria av framför allt två skäl: dels låg han bakom den sv brottningens remarkabla frammarsch under mellankrigstiden och visade därmed vad ett besjälade ledarskap kunde uträtta, dels var han den första professionella administratören på hög nivå inom Riksidrottsförbundets verksamhetsområde.

Vinslöv den 11 november 2012

Curt-Arne Blom
SBF/Program